

هدیه‌های آسمان

سوم دبستان

تعلیم و تربیت اسلامی

درس اول

آستین‌های خالی

منتظر بودم ببینم پیرمرد چه می‌کند؟...
ناگهان دو دست از زیر پالتو بیرون آمد، با یک دست پول‌ها را به نانوا داد
و با دست دیگر نان‌ها را برداشت و از نانوا تشگر کرد.
تازه متوجه شدم که پیرمرد پالتو را روی شانه‌اش انداخته بود!

گفت و گو کنیم

به نظر شما مهم‌ترین عضو بدن کدام است؟ چرا؟
همه‌ی اعضای بدن انسان مهم هستند چون هر کدام برای انجام دادن کاری قرار داده شده است.

بازی کنیم، فکر کنیم

بدون استفاده از انگشت شست، دکمه‌ی لباستان را ببندید. **خیلی سخت است**

با چشم‌های بسته، جهت یک صدا را تشخیص دهید و به سوی آن بروید. **خیلی سخت است**

بدون خم کردن انگشتان دست، مداد را به دست بگیرید و این جمله را کامل کنید:

«اگر دست‌های من به صورت دیگری بود، **به سختی می‌توانستم کارهایم را انجام دهم**

بیندیشیم

این دو آیه را بخوانید. در آن به چه نعمت‌هایی اشاره شده است؟ **دو چشم، زبان، دو لب**

أَلْمَ نَجْعَلُ لَهُ عَيْنَيْنِ وَ لِسَانًا وَ شَفَتَيْنِ

آیا ما به انسان، دو چشم و زبان و دو لب ندادیم؟

سوره‌ی تَلَد، آیات ۸ و ۹

یکی از این اعضا را در نظر بگیرید. اگر آن عضو در صورت شما نبود، چه اتفاقی می‌افتد؟ اگر چشم نداشتیم نمی‌توانستیم اطرافمان را ببینیم. اگر زبان نداشتیم نمی‌توانستیم حرف بزنیم و غذا را در دهانمان بچرخانیم. اگر لب نداشتیم همه‌ی

غذاها موقع جویدن از دهانمان بیرون می‌ریخت و زشت بودیم.

دوست دارم

برای تشكّر از خدای مهریان که این همه نعمت به من بخشیده است، ... .
هر روز از خداوند به خاطر بخشیدن این همه نعمت به خودم تشكّر می‌کنم و سعی می‌کنم بندۀ ای خوب برای خداوند باشم.

بَكْرَدُ وَ پِيدَا كَنْ

بسیار مهم

أَذْكُرُوا نِعْمَتَ اللَّهِ عَلَيْكُمْ

(همیشه) به یاد نعمت‌هایی باشید که خدا به شما داده است.

سوره‌ی فاطر، آیه‌ی ۳

درختان سرسیز، آسمان آبی، هوای خوب و ...

● این دانش‌آموزان از کدام نعمت‌های خدا استفاده می‌کنند؟

● به نظر شما چرا خدا این هدیه‌های زیبا را در طبیعت قرار داده است؟

تا ما با نگاه کردن به آنها به بزرگی و مهربانی خداوند پی ببریم و او را به خاطر بخشیدن این همه نعمت به ما شکر کنیم.

کارهایی که نباید انجام دهیم: آزار و اذیت دیگران، چیدن گل‌ها، اذیت کردن حیوانات، دوچرخه سواری در چمن‌ها، آسیب رساندن به درختان

کارهایی که باید انجام دهیم: کمک کردن به افراد مسن، ریختن زباله در سطل زباله،

بیین و بگو

«یکی از بهترین راه‌های تشگیر از خدا، استفاده‌ی صحیح از نعمت‌های اوست.»
حالا به من کمک کن بدانم چه کارهایی را باید انجام دهم و چه کارهایی را نباید انجام دهم؟

با خانواده

از پدر و مادر خود بپرسید، مهم‌ترین نعمتی که خدا به آن‌ها بخشیده است، چیست؟ چرا؟

درس دوم

غروب یک روز بهاری

سرم را از پنجره بیرون می‌آورم. نسیمی خنک، صورتم را نوازش می‌دهد.
احساس خیلی خوبی دارم.

از ته دل می‌گوییم: خدایا، دوست دارم؛ به خاطر همه‌ی هدیه‌هایی که به
من بخشیده‌ای.

کمک کن تا بتوانم شکرگزار نعمت‌های تو باشم.

به جای یک قطره باران باشم و... به جنگل زیبا بیارم و جنگل را از آب سیراب کنم تا همیشه
جنگل سرسبز بماند.

با دعا کردن می‌توانم... از خداوند به خاطر بخشیدن همه‌ی نعمت‌هایش تشکر کنم و سلامتی
خودم و خانواده‌ام را از خداوند بخواهم.

در این گل‌ها، نام کسانی را که دوست داری برای آن‌ها دعا کنی، بنویس.
برایشان چه دعایی می‌کنی؟ تا همیشه سلامت باشند.

وَ اسْكُرُوا نِعْمَتَ اللَّهِ

شکرگزار نعمت‌های خدا باشید.

سوره‌ی نحل، آیه‌ی ۱۱۴

فکر می‌کنید چگونه می‌توانیم شکرگزار این نعمت‌های خدا باشیم؟
از نعمت‌های خداوند درست استفاده کنیم. آنها را اسراف نکنیم.

با هم بخوانیم

خدای مهربان

هر دانه‌ای از برف
دارد برایم حرف
آن جنگل روشن
از تو، خدای من
در شعر زنبور است
از اشکِ انگور است
تو مهربان هستی
تو باغبان هستی
هر صبح می‌بویم
با تو نمی‌گویم

هر قطره‌ی باران
دریا گرم آفتاب
یک هدیه‌ی زیباست
نام قشنگ تو
که شیرین‌تر
با غنچه‌ها، گل‌ها
دنیای زیبا را
یاد تو را چون گل
حروف دلم را جز

حمید هنرجو

به کمک دوستان خود، نام مناسبی برای این شعر انتخاب کنید.

با خانواده

درباره‌ی هدیه‌های خدا و تشگر از او چند سطر بنویس و در کلاس بخوان.

ای آفریدگار بزرگ و مهریان!

از تو سپاسگزارم به خاطر تمام نعمت‌هایی که به من بخشیده‌ای. به من کمک کن
تا قدر همه‌ی آنها را بدانم و شکر همه‌ی نعمت‌هایت را به جایاورم.

•

درس سوم

همیشه با من

فکر می کنم

حليمه به چه چيزی فکر می کرد؟ آيا واقعا از آن گردنبند کاري بر نمی آيد؟ آيا شخص دیگري است که نگهبان و حافظ همه‌ي ماست؟ و ....

دوست دارم

مانند کودکی پیامبر، خوب و دوست داشتنی باشم. بعد از این سعی می کنم ...

نسبت به دوستان و اطرافيان مهربان تر باشم و در کارها به آنها کمک کنم

قبل از انجام دادن هر کاري خداوند را در یاد داشته باشم و بدانم او نگهدار من است

بدانيم

حضرت محمد انساني درستکار بوده است؛ يك انسان خوب و مهربان.

او مثل همه انسانها زندگی می کرده؛ مثل همه ما غذا می خورده، آب می نوشیده و می خوابیده است. روزی به دنيا آمده و روزی نیز از دنيا رفته است.

او در کودکی مثل همه بچه‌ها بازی می کرده، مثل همه بچه‌ها گاهی گریه می کرده و گاهی می خندیده است. اما او پیامبر ماست؛ انسانی بزرگ و برگزیده خدا.

گفت و گو کنیم

با شنیدن هر یک از کلمات زیر، به یاد چه موضوعی در زندگی پیامبر اسلام می‌افتد؟

بسیار مهم

فَاللَّهُ خَيْرٌ حَافِظًا وَ هُوَ أَرْحَمُ الرَّاحِمِينَ

خدا بهترین نگهدارنده است و او مهربان‌ترین

مهربانان است.

سوره‌ی یوسف، آیه‌ی ۶۴

این آیه با کدام سخن پیامبر در داستان درس ارتباط دارد؟ من کسی را دارم که همیشه و همه جا با من است. او را از خطرها حفظ می‌کند.

بیین و بگو

- این تصویر شما را به یاد چه داستانی از کتاب هدیه‌های آسمان سال
قبل می‌اندازد؟ **یتیم نوازی پیامبر (ص)**
- این داستان چه ارتباطی با داستان درس دارد؟ **پیامبر (ص) همیشه با کودکان مع**

بگرد و پیدا کن

با خواندن هر جمله، به یاد کدام ویژگی پیامبر اسلام می‌افتد؟ آن‌ها را به هم وصل کن. یکی را نیز خودت از داستان پیدا کن و بنویس.

خدای پرست

چرا برادرانم هر روز باید سختی و خطر بیابان را تحمل کنند، ولی من در سایه‌ی خیمه استراحت کنم؟

با ادب

مادر جان، چرا من با برادرانم به صحراء نمی‌روم؟ گرمای بیابان سوزان است و خطر گرگ و نیش مار و عقرب هم وجود دارد.

مهریان و دلسوز

من کسی را دارم که همیشه و در همه جا با من است.

شجاع

او همیشه با احترام با حلیمه و برادرانش صحبت می‌کند

درس چهارم

در کاخ نمرود

کسانی که در کاخ بودند، از ترس نمرود سر تکان می‌دادند و حرفهایش را تأیید می‌کردند.

در این هنگام ابراهیم به نمرود نگاهی کرد و گفت: اگر تو خدای این سرزمین هستی، از تو درخواستی دارم!
گوش‌ها تیز شد!

ابراهیم چه می‌خواست بگوید؟!
ابراهیم از پنجره‌ی کاخ، نگاهی به آسمان انداخت و گفت:

فَإِنَّ اللَّهَ يَأْتِي بِالشَّمْسِ مِنَ الْمَشْرِقِ فَأَتَ بِهَا مِنَ الْمَغْرِبِ

پروردگار من خورشید را از مشرق می‌آورد. تو (اگر راست می‌گویی
و خدا هستی) آن را از مغرب بیاورا!

سوره‌ی بقره، آیه‌ی ۲۵۸

همه به فکر فرو رفتند. آیا نمرود می‌توانست چنین کاری بکند؟!
تا آن زمان کسی چنین حرفی به پادشاه نزده بود!
با سؤال ابراهیم، نمرود دیگر حرفی برای گفتن نداشت.
ابراهیم، آرام آرام قدم برداشت و از کاخ بیرون رفت تا مردم را به خدای پرستی دعوت کند.

فکر می‌کنم

حضرت ابراهیم علیه السلام در برابر نمرود به سجده نیفتاد؛ چون... .

می‌دانست که فقط خداوند خالق همه‌ی انسان‌هاست و فقط باید به او سجده کرد و از خدا باید تشکر کنیم.

دوست دارم

من هم مثل حضرت ابراهیم علیه السلام ...
در برابر ستمگران ایستادگی کنم و با آنها مبارزه کنم.

بیندیشیم

سلامُ عَلَى إِبْرَاهِيمَ

سلام و درود بر حضرت ابراهیم.

سوره‌ی صافات، آیه‌ی ۱۰۹

خدا در قرآن به پیامبرش حضرت ابراهیم علیه السلام
درود فرستاده است.

این تصویر شما را به یاد چه داستانی از زندگی ایشان
من اندازد؟

نمروд برای مجازات حضرت ابراهیم آتش بسیار بزرگی
درست کرد و دستور داد تا او را در آتش بیندازند و
بسوزانند. وقتی حضرت ابراهیم را در آتش انداختند به
دستور خداوند آن آتش برای حضرت ابراهیم تبدیل به
گلستان شد.

گفت و گو کنیم

تبديل شدن آتش به گلستان چون یک معجزه است.

کدام قسمت از داستان «در کاخ نمرود»، برای شما جالب‌تر بود؟ چرا؟

چرا نمرود از کارهای حضرت ابراهیم علیه السلام خشمگین می‌شد؟
روز برایش خبر می‌آوردند که عده‌ای از مردم به خدای ابراهیم ایمان اورده و بت‌های خود را
مند.

کامل کنید

دیدار پدر

خوش اخلاق‌ترین کودک شهر است. این را همه می‌گویند.
مادرش، هاجر، برای او از پدرش سخن‌ها گفته اما او هنوز پدر را ندیده است!
هاجر می‌گوید: یقین دارم پدرت همین روزها می‌آید.

غروب است...

ناگاه از سویی که آفتاب غروب می‌کند، قامت بلند مردی با موهای سپید
نمایان می‌شود. مردم به استقبالش می‌روند.
هاجر و اسماعیل جلوتر از همه می‌دوند.
وقتی پدر و فرزند یکدیگر را در آغوش می‌گیرند، مردم زیر لب می‌گویند:
چه شیاهتی!

تمام مجسمه سازان، مجسمه هایی از سنگ را می ساختند و مردم هم این مجسمه ها را به خانه‌ی خود می بردند و آنها را عبادت می کردند ولی از مجسمه‌ی سنگی که کاری برنمی آید. پس من تصمیم گرفتم تا مردم را با خدای یکتا آشنا کنم و آنها را به یکتاپرستی دعوت کنم. یک روز به معبد رفتم و همه‌ی بت‌ها را شکستم و ....

چشمان اسماعیل از شادی برق می‌زند. او دست در دست پدر و پا به پای او گام برمنی دارد.

پدر وارد خانه می‌شود.

اسماعیل آرام و با ادب می‌گوید: پدر، من از مادرم درباره‌ی شما بسیار شنیده‌ام اما اکنون می‌خواهم از زیان خود شما درباره‌ی زندگی‌تان بشنوم. اسماعیل در کنار پدر نشسته و با اشتیاق به لب‌های او چشم دوخته است. ابراهیم (علیه السلام) داستان خود را شروع می‌کند.

زمانی که به سنّ و سال تو بودم...

● با توجه به تصویر زیر، ادامه‌ی داستان را برای دوستانت تعریف کن. [بالای صفحه](#)

نام چهاردهمین سوره‌ی قرآن چیست و چه ارتباطی با این درس دارد؟

سوره‌ی ابراهیم است. در این درس با نمرود که انسان ستمگر و حضرت ابراهیم که خداپرست است آشنا می‌شویم و در سوره‌ی ابراهیم درباره‌ی عاقبت ستمکاری که نابودی و پشیمانی است، آشنا می‌شویم.